

Få viden til at vælge
VIA Center for Undervisningsmidler

CENTER FOR
UNDERVISNINGSMIDLER

Mellemtrinnet læser

Golf Hotel Viborg den 16.-17. november 2022

PROGRAM

Onsdag den 16. november

8.30-9.00

Ankomst og kaffe

9.00-9.10

Velkomst og morgensang

9.10-10.30

Læselyst og læsefordybelse

v. Kristiane Hauer, ph.d., ekstern lektor DPU, Aarhus Universitet

At fordybe sig i at læse – det er noget som mange af os både nyder og finder meningsfuldt. Alligevel kan det være svært at etablere læsefordybelse for de unge læsere. Men hvad vil det overhovedet sige at fordybe sig i at læse? Og hvordan kan vi styrke elevernes lyst til at fordybe sig i læsning både i og uden for skolen? Med udgangspunkt i aktuel forskning om litterær dybdelæsning ser oplægget nærmere på de konkrete udfordringer og udstikker mulige veje.

10.30-11.00

Kaffe og udstilling ved forlagene

11.00-12.15

Top 22 i 2022 af de bedste bøger udgivet til mellemtrinnet

v. Anette Øster, ph.d. i børnelitteratur, leder af Læring & Medborgerskab, Roskilde Bibliotekerne

Anette Øster giver igen i år sit bud på de 22 bedste udgivelser for børn og unge i alderen 9-13 år i 2022. Der vil både være bøger til læselyst og læsefordybelse.

12.15-13.15

Frokost

13.15-14.15

Temagrupper om læselyst

(vælg to temagrupper og et alternativt ønske)

1. Den gode historie

v. Nicole Bøyle Rødtnes, forfatter

Nicole Boyle Rødtnes har skrevet over 100 bøger for børn og unge, men som barn kæmpede hun selv med at lære at læse og skrive, og havde hver uge 30 fejl i diktat. Da hun blev forfatter lovede hun sig selv, at hun aldrig ville skrive kedelige bøger. I dette oplæg fortæller Nicole om sine bøger, sin skriveproces og hvad hun mener er grundkernen i en god historie.

2. Læserkontrakten: At blive set og hørt som barn

v. Morten Dürr, forfatter

Hvorfor overhovedet forsøge at skrive til børn? Hvilken voksen kan overhovedet ramme deres sprog, deres humor eller ... gisp ... deres brug af sociale medier? Er det egentlig så mærkeligt, hvis børnene dropper bøger af midaldrende mænd som Morten Dürr, hvis egne

børn himler af hans far-jokes? Men for Morten Dürr handler læselyst ikke nødvendigvis om at ramme børnenes præferencer. I stedet handler det om en helt anden kontrakt med læseren. Nemlig det forhold, at børnebogen er et møde, hvor de voksne viser børn, at de er villige til at sætte sig i deres sted. At vi forstår deres bekymringer og genkender deres undren. Mød Morten Dürr til en snak om fortællinger, humor og alvor - med udgangspunkt i titler som "Hviskeleg", "Pakkepost til hele universet (Kurt Komet) og flere andre fortællinger.

3. Stedbaseret litteraturundervisning

v. Signe Refshauge Kjær, lærer

Der er fantastiske og forunderlige steder i litteraturen – men også i verden omkring os. Kom med en tur ud i skoven, ned i grøften, rundt mellem gravstenene og ud på autoværkstedet og undersøg, hvordan steder og litteratur i dit eget lokalområde kan vække elevernes nysgerrighed og opmærksomhed på de tekster, de læser i dansk. Potentialet i stedbaseret litteraturundervisning spænder bredt – lige fra en bedre forståelse af tekstens personer og abstrakte begreber til understøttelse af elever med læsevanskeligheder. Alt sammen gennem sansning og oplevelse på et sted i forbindelse med læsningen. Du får en masse undervisningsideer og en guide til at tage dine elever med ud af klasserummet og læse i dansk.

4. Bryd ind og ud af teksten – hvis du tør!

Escaperoom og litteraturundervisning

v. Lene Hansen, pædagogisk konsulent, CFU UCN

På denne workshop vil du komme til at samarbejde om at løse problemer, der sætter dig i stand til at bryde ind i eller komme ud af et både analogt og digitalt "rum". Du skal arbejde med teksten Maskernes hus af Lars Daneskov og bruge denne for at løse kreative og legende opgaver, der til sidst forhåbentlig fører dig ud af "rummet." Hvis du tør risikere ikke at komme hjem fra denne konference, skal du medbringe din computer.

14.15-14.30

Kaffepause

14.30-15.30

Temagrupperne gentages

15.30-15.45

Pause

15.45-17.00

Læselyst og levertran

v. Lars Daneskov, forfatter

En peptalk om læsekultur, børneliv, fantasi og spøgelsers medfølelse.

19.00-?

Spisning og aftenhygge

PROGRAM

Torsdag den 17. november

8.30-9.45

Mundtlighed i danskfaget

v. Pernille Hargbøl Madsen, lektor i dansk, Professionshøjskolen Absalon

Dette oplæg har fokus på, hvordan vi kan undervise i mundtlighed. Vi ser også på, hvordan mundtlighed og læsning spiller sammen i danskundervisningen. Der vil blive præsenteret og afprøvet konkrete ideer til aktiviteter, der styrker elevernes mundtlige og sproglige kompetencer. De konkrete forslag bygger på genrepædagogik, nyeste viden om mundtlighed samt læremidlet Ordet er dit.

9.45-10.00

Kaffe og udstillinger ved forlagene

10.00-11.15

Temagrupper om litteraturundervisning

(vælg to temagrupper og et alternativt ønske)

1. Forlagene Alinea og Gyldendal præsenterer nye dansk-systemer med fokus på litteraturundervisningen

Gyldendal: DanskSkud – SÆT ORD PÅ LIVET

v. Katja Tang-Petersen, forlagsredaktør

DanskSkud bygger bro mellem litteratur, billeder, medier og elevernes egen verden. Her lægges op til en varieret undervisning med virkelighedsnære opgaver, hvor eleverne bruger danskfaget og sproget til at sætte deres præg på verden. En ny generation af elever er på vej ind på mellemtrinnet. En generation, hvor de fleste er vokset op med en iPad, sociale medier og en billedbåret digital virkelighed. Og det stiller nye krav.

Alinea: Dynamo – når fakta og fiktion går hånd i hånd

v. Maria Lukowski, forlagsredaktør

Dynamo ligestiller fakta med fiktion. Derfor er materialet tilrettelagt, så eleverne i hvert kapitel arbejder med både fakta og fiktion. Faktatekster giver eleverne viden om verden og sprog for det, som omgiver dem. Det tager de med sig og bruger som trædesten, når de arbejder med fiktionstekster.

Dynamo indeholder også:

- sansebaseret og undersøgende litteraturundervisning
- temaer og en mangfoldighed af tekster, der gør indtryk og er i øjenhøjde med eleverne
- faglige strategier, som eleverne skal bruge aktivt
- læseforståelsestekster med opgaver
- et website med videoer, skriverammer og ressourcer, der er lette at gå til

2. Tekstmøder – på tværs af tid, sted, modaliteter og medier

v. Lone Nielsen, lektor

Hvad har Ludo, eventyr og Christian Eriksen til fælles, og hvordan kan de sammen indgå i mellemtrinnets danskundervisning?

I denne temagruppe zoomer vi ind på, hvordan vi konkret kan arbejde med at fremme elevernes indlevelsesevne og deres æstetiske, etiske og historiske forståelse af tekster. Der tages afsæt i, hvorfor og hvordan vi skal og kan arbejde med mødet mellem elevernes fantasi, deres indlevelsesevne og forestillingskraft i mødet med forskellige tekster, der taler sammen om universelle temaer og plots på tværs af historicitet, modaliteter og medier – lige fra spil, film og serier fra elevernes egen tekstverden og til klassiske fortællinger i forskellige genrer.

3. Dokumentar i dansk

v. Katja Gottlieb, lærer og forfatter

TV har siden 1950'erne spillet en central rolle i samfundet, og tv-programmer har på trods af den hastige udvikling i vores medieforbrug for længst fundet plads i danskundervisningen. Der kan være mange grunde til at se et tv-program. Det kan fx være for at blive underholdt eller for at blive klogere på et bestemt emne, men uanset hvad er det oplagt at gå bag om indholdet og bruge tv som afsæt for et dybere danskfagligt arbejde, der kan ruste eleverne til at gå kritisk og undersøgende til det, de ser på skærmen. I denne temagruppe går vi praksisnært til værks og kommer bag om dokumentargenren. Vi ser på afsender- og modtagerforhold samt virkemidler, og I får konkret inspiration til, hvordan I kan anvende tv-programmer i danskundervisningen.

11.15-11.30

Pause

11.30-12.45

Temagrupper gentages

12.45 -13.30

Frokost

13.30-14.45

Om at skrive til børn om kendte børn – med udgangspunkt i bøgerne om youtuberen Naja Münster

v. Line Kyed Knudsen, forfatter

Line fortæller, hvordan hun blev forfatter og om hendes tilgang til børnelitteraturen og hvilke skriveteknikker hun bruger. Hun fortæller om, hvorfor hun sagde ja til at skrive om en virkelig person; hvilke udfordringer det giver, og hvilke tanker og moralske overvejelser, hun har gjort sig undervejs. Hun fortæller også om et par af hendes gysere til mellemtrinnet, om hendes inspirationskilder og hvorfor hun synes det er så vigtigt med en plottrevet fortællestruktur.

14.45-15.00

Evaluering og afslutning

Konferencen henvender sig til dansklærere på mellemtrinnet, læsevejledere, skolebibliotekarer, dansk konsulenter og andre interesserede.

Der vil være udstillinger ved forskellige forlag.

Praktiske oplysninger

Tid og sted

Den 16. og 17. november 2022

Golf Hotel Viborg
Hans Tausens Alle 2
8800 Viborg
golfhotelviborg.dk

Pris

4.285 kr. inkl. forplejning og overnatning.
Tilmeldingen er bindende.

Tilmelding

Senest den 6. oktober 2022
Online på **tilmeld.dk/mellemtrinnetlaeser2022/signup**
Ønskes dobbeltværelse, kontakt venligst
tap@via.dk

Yderligere oplysninger

Anja Godtliebsen
Pædagogisk konsulent
UCN Center for Undervisningsmidler
ajg@ucn.dk

Helle Rahbek
Pædagogisk konsulent
VIA Center for Undervisningsmidler
hera@via.dk

Sara Sejrsild Rejsenhus
Pædagogisk konsulent
VIA Center for Undervisningsmidler
sara@via.dk

Tina Agesen-Pagh
Kursussekretær
VIA Center for Undervisningsmidler
tap@via.dk
87 55 27 04

Arrangeres af

VIA Center for Undervisningsmidler og
UCN Center for Undervisningsmidler